

TBMM
HALKIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16902

Tarih : 09.03.2026

41802

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
06.03.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Basın ve ifade özgürlüğü demokratik toplum düzeninin temel unsurlarından biridir. Gazetecilerin kamusal yararı ilgilendiren konularda araştırma yapma, haber üretme ve eleştirel görüşlerini kamuoyuyla paylaşma hakkı; yalnızca mesleki bir faaliyet değil, aynı zamanda toplumun haber alma hakkının da güvencesidir.

Son yıllarda Türkiye'de gazeteciler hakkında açılan soruşturmaların, verilen cezaların ve uygulanan tutuklama tedbirlerinin arttığına dair veriler ve ulusal-uluslararası raporlar kamuoyuna yansımaktadır. Özellikle haber içerikleri, sosyal medya paylaşımları, yorumlar veya mesleki faaliyet kapsamında yapılan yayınlar nedeniyle gazeteciler hakkında soruşturma açılması; gözetim, tutuklama veya adli kontrol tedbirlerinin uygulanması basın ve ifade özgürlüğü bakımından ciddi tartışmalara yol açmaktadır.

Öte yandan gazetecilere yöneltilen suçlamaların çoğunlukla “terör örgütü propagandası”, “örgüt üyeliği”, “halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma”, “cumhurbaşkanına hakaret” veya “devlet kurumlarını aşağılama” gibi suç tipleri kapsamında değerlendirilmesi; bu suçların yorumlanma biçimi ve kapsamının genişletildiği yönündeki eleştirileri de beraberinde getirmektedir.

Gazetecilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle ceza soruşturmalarına maruz kalmaları, tutuklanmaları veya uzun yargılama süreçleriyle karşı karşıya bırakılmaları, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve Anayasa'da güvence altına alınan basın ve ifade özgürlüğü ilkeleri açısından da tartışma konusu olmaktadır.

Bu nedenle gazeteciler hakkında yürütülen adli süreçlerin kapsamının, uygulanan tedbirlerin ve bu alandaki yargı pratiğinin sayısal verilerle açıklığa kavuşturulması; kamuoyunun doğru ve şeffaf biçimde bilgilendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

41802

1. Türkiye’de hâlihazırda cezaevlerinde bulunan gazeteci sayısı kaçtır? Bu kişilerin kaç tutuklu, kaç hükümlü statüsündedir?
2. Cezaevinde bulunan gazetecilerin hangi suçlamalar kapsamında yargılandıklarına veya mahkûm edildiklerine ilişkin dağılım nedir?
3. Son 10 yıl içinde gazeteciler hakkında açılan soruşturma sayısı kaçtır? Bu soruşturmanın yıllara göre dağılımı nedir?
4. Aynı dönemde gazeteciler hakkında açılan dava sayısı kaçtır? Bu davaların kaç beraat, kaç mahkûmiyet, kaç düşme, kaç devam eden yargılama ile sonuçlanmıştır?
5. Son 10 yıl içinde gazeteciler hakkında uygulanan gözaltı, tutuklama ve adli kontrol tedbirlerinin sayısı nedir?
6. Gazeteciler hakkında verilen mahkûmiyet kararlarının hangi suç tiplerinde yoğunlaştığına ilişkin istatistiksel veri var mıdır?
7. Gazeteciler hakkında açılan davalarda haber içerikleri, köşe yazıları veya sosyal medya paylaşımlarının delil olarak kullanıldığı dosya sayısı kaçtır?
8. Gazeteciler hakkında yürütülen soruşturma ve davalarda tutuklama tedbirine başvurulma oranı nedir? Tutuklama yerine adli kontrol tedbirlerinin uygulanma oranı nedir?
9. Gazeteciler hakkında açılan davaların ortalama yargılama süresi ne kadardır?
10. Gazetecilerin mesleki faaliyetleri nedeniyle yargı süreçleriyle karşı karşıya kalmaması ve basın özgürlüğünün güçlendirilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir yasal veya idari düzenleme çalışması bulunmakta mıdır?
11. Türkiye’de gazetecilere yönelik yargı uygulamalarına ilişkin ulusal ve uluslararası raporlarda dile getirilen eleştiriler hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
12. Basın ve ifade özgürlüğünün korunması ile ceza mevzuatının uygulanması arasında ölçülülük ve demokratik toplum ilkeleri bakımından bir değerlendirme yapılmakta mıdır?